

Kulturdepartementet
E-post: ku.md@regeringskansliet.se

Diarenr: Ku2022/01405

Sveriges Televisions yttrande över promemoria Ds 2022:20 – Återkallelse av sändningstillstånd med hänsyn till Sveriges säkerhet

Sveriges Television AB ("SVT") har beretts tillfälle att yttra sig över rubricerade promemoria och får anföra följande.

1. Inledning

Inledningsvis kan SVT konstatera att den nya föreslagna grunden för återkallelse inte föreslås gälla för de sändningstillstånd som regeringen ger till SVT och övriga public service-företag. SVT delar promemorians bedömning att det saknas behov av möjlighet att återkalla public servicebolagens sändningstillstånd på den föreslagna återkallelsegrunden.

SVT önskar trots att bestämmelserna inte gäller SVT, lämna några principiella kommentarer till de föreslagna två nya grunderna för återkallelse av sändningstillstånd.

Så som slås fast i 2 kap. 23§ RF ska vidaste möjliga yttrandefrihet och informationsfrihet i politiska, religiösa, fackliga, vetenskapliga och kulturella angelägenheter beaktas vid begränsningar av yttrandefriheten. Återkallande av sändningstillstånd är en mycket ingripande åtgärd och SVT vill understryka vikten av att sändningstillstånd både ges och återkallas på i förhand tydliga och förutsebara kriterier.

Gällande återkallelse av sändningstillstånd med hänsyn till rikets säkerhet konstaterar SVT att flera av de synpunkter SVT förde fram i sitt yttrande över betänkandet "En moderniserad Radio- och TV-lag" (SOU 2019:35) har övervägts i förslaget. SVT konstaterar, liksom i yttrandet beträffande det betänkandet, att begreppet "Sveriges säkerhet" inte är ett definierat eller tydligt avgränsat begrepp. Även om det i promemorian ges en redogörelse för hur begreppet behandlats i olika

förarbeten kvarstår den principiella invändningen att begreppet, i avsaknad av tydlighet, är svårt att tillämpa på ett förutsebart sätt. Detta ger utrymme för olika tolkningar och riskerar t.o.m. att leda till godtyckliga bedömningar i strid mot de säkerhetspolitiska överväganden som är avsikten med förslaget. Som SVT påpekade i det tidigare yttrandet bör en förutsättning för införande av återkallelsegrunden vara att nödvändiga yttrandefrihetsrättsliga skyddsmekanismer säkerställs. Att, såsom föreslås, frågor om återkallelse ska, på talan av Justitiekanslern, prövas av en jury enligt 3 kap 7§ YGL är ett bra steg i den riktningen. I förslaget (sid 49) beskrivs hur återkallelsegrunden är avsedd att tillämpas i förhållande till yttrandefriheten. Vidare hänvisas (sid 37) till tidigare förarbetsuttalanden som i sin tur anger att proportionalitetsbestämmelsen i 18 kap 7§ radio-och tv-lagen ska ses som en precisering av den s.k. instruktionen i YGL (1 kap 15§). SVT anser att skyddet för yttrandefriheten bör stärkas på ett mer distinkt sätt än genom hänvisning till en kedja av förarbetsuttalanden. Detta skulle kunna åstadkommas genom att i 18 kap 7§ radio och tv-lagen göra en direkt hänvisning till instruktionen i 1 kap 15§ YGL.

I promemorian föreslås vidare att sändningstillstånd ska kunna återkallas vid yttrandefrihetsbrott. SVT delar även beträffande denna återkallelsegrund den bedömning som görs i promemorian att det saknas skäl att införa den beträffande sändningstillstånd som meddelas av regeringen. I förslaget anges som exempel på yttrandefrihetsbrott som kan föranleda återkallelse brotten obehörig befattning med hemlig uppgift och högförräderi. Som motivering anges att dessa brott kan skada eller hota Sveriges säkerhet vilket i allvarliga fall motiverar återkallelse (sid 60-61). Förhållandet till den första nya återkallelsegrunden – fara för rikets säkerhet utvecklas inte närmare. Det skapar en oklarhet beträffande de båda återkallelsegrundernas tillämplighet i förhållande till varandra. Eftersom återkallelsegrunden avseende yttrandefrihetsbrott enligt sin lydelse inte är begränsad till situationer kopplade till Sveriges säkerhet, kan den tillämpas även vid andra yttrandefrihetsbrott. I vilka fall återkallelse ska kunna ske (mer än att det avser allvarliga missbruk och att bestämmelsen ”inte är avsedd att tillämpas vid varje tillfälle”) beskrivs inte närmare i förslaget. Förutsättningarna för att återkalla sändningstillstånd vid yttrandefrihetsbrott torde i praktiken väsentligt kunna skilja sig åt beroende på vilket yttrandefrihetsbrott som avses. SVT menar att införande av en generell grund för återkallelse av sändningstillstånd inte bör genomföras utan en genomgripande analys och bedömning i förhållande till vart och ett av yttrandefrihetsbrotten.

Stockholm den 23 november 2022
SVERIGES TELEVISION AB

Hanna Stjärne
Verkställande direktör